

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 10 kwietnia 2024 r.

WNP-P.4131.2.2024

Wójt Gminy Mochowo

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1, w związku z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

zarządzenia Nr 30.2024 Wójta Gminy Mochowo z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie zmiany *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Mochowie*.

Uzasadnienie

Przedmiotowym Zarządzeniem Wójt Gminy Mochowo powierzył Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mochowie realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (§1) a wykonanie zadania powierzył Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mochowie (§2).

Zgodnie z art. art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424), do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Żaden z powyższych przepisów ani też żaden inny przepis powszechnie obowiązującego prawa, nie przyznaje organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego kompetencji do powierzania realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednostce organizacyjnej gminy, a w szczególności jednostce organizacyjnej pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to powinność organu władzy publicznej przestrzegania wszystkich przepisów, niezależnie od usytuowania ich w systemie źródeł prawa, które określają jego uprawnienia lub obowiązki. Organy muszą zatem znać przepisy regulujące ich kompetencje i stosować się do wynikających z nich nakazów i zakazów. Z konstytucyjnej zasady legalizmu wynika zatem, że nie mogą podejmować działań bez podstawy prawnej czy unikać wykonania kompetencji, jeżeli wiążące normy prawne nakładają na te organy określone obowiązki (por. wyrok TK z 21 lutego 2001 r., sygn. P 12/00). „Co do zasady działanie na podstawie i w granicach prawa jest instytucjonalnie realizowane w ten sposób, że właściwy akt prawny określa kompetencje, prawne formy działania i materialne podstawy rozstrzygnięcia organu władzy publicznej” (wyrok TK z 12 maja 2015 r., P 46/13).

Organ nadzoru wskazuje, że gminny ośrodek pomocy społecznej jest jednym z podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, którego przedstawiciele wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego, powoływanego, zgodnie z art. 9a ust. 2 tej ustawy, przez wójta gminy. W myśl art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – ośrodek pomocy społecznej zapewnia obsługę administracyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego. Zgodnie z treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870) pracownicy socjalni ośrodka pomocy społecznej realizują zadania określone w § 11 tego rozporządzenia, a także zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), ponieważ, zgodnie z art. 7 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej – pomocy społecznej udziela się m.in. w szczególności z powodu przemocy domowej.

Z powyższego wynika zatem, że działania pracowników socjalnych, podejmowane są na podstawie przepisów ustaw oraz rozporządzeń w ramach funkcjonującego w Gminie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto – w świetle Uchwały Nr 401.LV.2023 Rady Gminy Mochowo z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w latach 2024 - 2030, Ośrodek

Pomocy Społecznej w Mochowie został wskazany jako jeden z podmiotów realizujących ten Program (cz. „VII. Realizacja Programu” załącznika do Uchwały).

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru stwierdził, że kwestionowane Zarządzenie Wójta Gminy Mochowo zostało wydane bez upoważnienia ustawowego, należy zatem stwierdzić jego nieważność w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje Gminie skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności Zarządzenia wstrzymuje jego wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/